

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-09-10

HSN 1406-0794

Handläggare:
Marika Berggrund

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16, P 18

Svar på skrivelse från Helene Öberg (MP) och Michel Silvestri (MP) om framtida tillgång av insulinpumpar inom Stockholm läns landsting

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Helene Öberg (MP) och Michel Silvestri (MP) att upphandlingen av medicinteknisk apparatur i hemmet avbryts och att upphandlingen av insulinpumpar ska göras i form av en innovationsupphandling. Dessutom önskar man att få svar på om Stockholms läns landsting (SLL) har adderat insulinpumpar med mera i upphandlingen och hur framtida upphandling av insulinpumpar avser att utföras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-09-10
Skrivelse från Helene Öberg (MP) och Michel Silvestri (MP)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har genomfört en upphandling av Hjälpmedelscentralsverksamhet, objekt A, rörelsehjälpmedel i norra länsdelen, samt objekt B, medicinteknisk apparatur i hela länet. Objekt B har överprovats i länsrätten, bland annat på grund av att företaget som överprovat upphandlingen anser att det inte är förenligt med lagen om offentlig upphandling att lägga till insulinpumpar. Landstinget avvaktar dom från förvaltningsrätten.

Under arbetet med hjälpmedelscentralsupphandlingen övergick ansvaret för insulinpumpar från Tandvårds- och läkemedelsförmånsnämnden till landstingen. Produkterna togs inte med i upphandlingsunderlaget utan det bedömdes att insulinpumpar inte skulle adderas till upphandlingen utan till

det avtal som senare skulle tecknas med den leverantör som fick uppdraget att driva hjälpmedelscentralsverksamhet för medicinteknisk apparatur.

I Stockholms läns landsting hanteras merparten av alla hjälpmedelsgrupper hos hjälpmedelsverksamheter som ansvarar för hela tjänsten så som till exempel inköp, lagerhållning, service, återtagning. Vid upphandling av hjälpmedelscentralsverksamheterna sker det som funktionsupphandlingar där fokus läggs på den funktionalitet som krävs för att tjänsten ska kunna tillgodose behoven snarare än produkterna i sig. En funktionsupphandling kan ses som en innovationsvänlig upphandling där upphandlingen genomförs så att leverantören kan utnyttja nya innovativa lösningar för de krav som ställs. Framtida upphandlingar planeras att genomföras på liknande sätt.

I avtalet med kommande hjälpmedelscentralsleverantörer finns reglerat att det ska finnas produkter från ett förstahandsval och ett andrahandsval i Kloka hjälpmedelslistan. Minst 90 procent av produkterna ska förskrivas utifrån förstahandsvalet på Kloka hjälpmedelslistan, annars utgår ett vite. Om produkterna inte täcker brukarens behov kan andra produkter förskrivas. Vid leverantörens sortimentsarbete ska det ske ett samarbete med förskrivare och ett samråd med brukarorganisationer. Dessa parametrar säkerställer att sortimentet blir funktionellt och bra. De privata leverantörerna är inte hänvisade till Lagen om offentlig upphandling, LOU, när de avtalar produkter varför det finns större möjligheter att ändra sortimentet efter behov och när nya produkter tillkommer.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Skrivelse av Helene Öberg (MP) och Michel Silvestri (MP) om framtida tillgång av insulinpumpar inom Stockholms läns landsting

Den 1 december 2013 upphörde insulinpumpar att omfattas av läkemedelsförmånerna och ansvaret att upphandla dessa hjälpmedel hamnade då direkt hos landstingen. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket har tagit fram ett kunskapsunderlag för att underlätta landstingens upphandling av insulinpumpar. Denna typ av upphandling bör göras inom ett halvår från att läkemedelsförmånen avskaffades.

Stockholms läns landsting har inte påbörjat en sådan upphandling. Istället har SLL i efterhand ”slängt in” bland annat insulinpumpar i den funktionsupphandling (”Hjälpmiddelscentralverksamhet för medicinteknisk apparatur (MAH) i hemmet i hela länet – objekt B”) som efter överprövning kom upp till beslut i HSN 2014-03-04. Detta är information som framkommit i en andra överprövning av denna upphandling.

Vid HSN-sammanträdet den 4 mars ställde en av ledamöterna en direkt fråga huruvida ryktet stämde att insulinpumpar skulle adderas till den aktuella upphandlingen. HSN fick då ett klart nej uttalat av Hälso- och sjukvårdsdirektören. Detta framgår dock ej av mötesprotokollet.

Utöver det faktum att en förnyad överprövning skett, på grunder som tycks vara välmotiverade med avseende på att funktionsupphandlingen av Hjälpmiddelscentralverksamhet tycks ha allvarliga brister, så är vi fortsatt oroade över eventuella lagvidriga tillägg i upphandlingen, främst rörande insulinpumpar.

Med denna skrivelse kräver vi ett protokollfört svar på frågan om SLL i ovan nämnda funktionsupphandling, i ett senare skede har adderat insulinpumpar ”mm”. Förutom att strida mot Lagen om Offentlig Upphandling, LOU, så skulle detta innebära en stor risk att leverantören ges fria händer att tillhandahålla de billigaste men samtidigt kanske sämsta insulinpumparna på marknaden, under många år framöver. Detta finner vi oacceptabelt!

Därför, om våra farhågor stämmer att insulinpumpar adderats till

funktionsupphandlingen ovan, så uppmanar vi SLL att omedelbart avbryta den delen av upphandlingen för att istället genomföra den på ett juridiskt korrekt sätt. Vi menar också att en upphandling av insulinpumpar bör ske i form av en innovationsupphandling som stimulerar till att diabetespatienterna långsiktigt får tillgång till individuellt anpassade och de mest utvecklade hjälpmedlen på området.

Med anledning av ovanstående så ställer vi följande frågor:

- Är det SLL:s avsikt att fortsätta planerna för en grossistupphandling för insulinpumpar? Detta med tanke på risk för bristande patientsäkerhet, olika patienters individuella behov samt den snabba innovationstakten inom området.

eller

- Är det SLL:s avsikt att genomföra en produktupphandling, innehållande olika kategorier och kvalitetskriterier av insulinpumpar i förfrågningsunderlaget, så att de patienter i länet som behöver insulinpump ges likvärdiga möjligheter som i andra landsting och regioner i Sverige att erhålla insulinpump utifrån enskilda behov?